

[Ove Hansen.]

om ministeren ville oplyse folketinget om samtalerne, om de indsigelser, Danmarks Lærerforening eventuelt har gjort.

De kommuner, der bliver særlig ramt af lovforslagene, er, som jeg før har nævnt, de kommuner, der har et godt og tidsvarende skolevæsen, et skolevæsen, der virkelig gør en indsats på undervisningsområdet. Sådanne kommuner vil i fremtiden blive ringere stillet, medens kommuner, der ikke har gjort særlige anstrengelser for at skabe et godt skolevæsen, nu snarere belønnes. Jeg synes ikke, lovgivningsmagten kan byde vore kommuner sådanne vilkår.

Kommuner, der i særlig grad bliver berørt, og som kommer til at betale dyrt for lovforslagene, er udviklingskommunerne. Udviklingskommunerne, de kommuner, der bygger boliger for at afhjælpe boligmangelen, som opfører sociale institutioner for børnene, og som ofrer meget store beløb for at få et godt skolevæsen, netop fordi de har så mange børn under uddannelse, vil i særlig grad få nedskæringen at føle. Det finder jeg urimeligt, for at sige det lidt mildt. Lovgivningsmagten burde snarere påskønne sådanne kommuners indsats.

I kommuner, hvor udviklingen er særlig stærk — jeg tænker her på forstads- og omegnskommuner — opføres der jo til stadighed nye skoler, skoler der ofte i ansættelsesum andrager 20-25 mill. kr. pr. stk., og statens bidrag til skolebygninger er næsten uden betydning. Kommunerne må derfor selv afholde store byggeudgifter; kun refusionen til lærerlønningerne har haft betydning for sådanne udviklingskommuner. Med den nu foreslåede nedskæring af refusionen vil udviklingskommunerne blive belastet med millionudgifter. Er det virkelig regeringens hensigt at behandle udviklingskommunerne på denne måde? Man tvinges jo næsten til at sige til udviklingskommunerne, dersom de blot i nogen grad skal være i stand til at holde deres udgifter nede: lad være med at bygge flere boliger; det bliver for dyrt med de mange boliger. Det er naturligvis et uholdbart og urimeligt standpunkt at tage, men indirekte opfordres de jo dertil. Det beklager jeg meget. Regeringen burde netop påskønne de kommuner, der gør en indsats for at tilvejebringe flere

og flere boliger og dermed bidrager væsentligt til at afhjælpe boligmangelen.

Jeg har fra flere udviklingskommuner nogle tal, der viser, at et skolesøgende barn ofte koster kommunen henimod 3.000 kr. om året; i de mere stillestående kommuner — ældre kommuner — er det omkring 1.000 kr. om året. Der er altså en forskel på ca. 2.000 kr. pr. barn om året. Når tallet er så stort i udviklingskommunerne, skyldes det først og fremmest det nye og dyre skolebyggeri, men dertil kommer, at kommunerne ofte har et godt og fremsynet skolevæsen. Det er imidlertid ikke alene udgiften pr. skolesøgende barn, der er større i en udviklingskommune; også antallet af skolesøgende børn er stort. Ofte henimod 20 pct. af befolkningstallet er under skoleuddannelse, et usædvanlig højt tal sammenlignet med andre kommuner, hvor antallet af de skolesøgende børn undertiden andrager 12-14 pct. Jeg håber, at disse tal fortæller lidt om den uretfærdighed, vi begår, dersom nedskæring af refusionen gennemføres.

Jeg ved godt, at i udviklingskommunerne er skatteydernes indtægter for det meste større; det skyldes dels, at hustruen tit har arbejde, er beskæftiget uden for hjemmet, dels, at indtjeningsmulighederne er bedre. Men som følge af de store udgifter, en udviklingskommune har, er skattestrykket for den enkelte skatteyder anseligt. Den skatteudjævning, der er foreslået i et andet lovforslag, areal/indbyggertilskuddet, kommer jo ikke udviklingskommunerne til gode. Tværtimod; udviklingskommunerne skal være med til at udrede det.

Den nedskæring, som nu er foreslået, bliver særlig mærkbar i en del kommuner, og det er en liden trøst, at nedskæringen fra 85 til 60 pct. ikke er endelig, det er antagelig kun en foreløbig nedskæring; nedskæringen vil blive større. I lovforslaget om generelle tilskud til kommunerne anfører regeringen i bemærkningerne, at refusionsniveauet, bortset fra visse af de sociale refusioner, over længere sigt principielt ikke må overstige 50 pct. Kommunerne må således om nogle år være indstillet på, at nedskæringen bliver endnu kraftigere, nemlig ned til 50 pct.

Som jeg bemærkede til indledning, vil